

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

22 червня 2021

м. Київ

№ 58

Про внесення змін до деяких нормативно-правових
актів Національного банку України

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 44, 66 Закону України “Про банки і банківську діяльність, з метою вдосконалення порядку визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Постанову Правління Національного банку України від 30 червня 2016 року № 351 “Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями” (зі змінами) після пункту 5⁴ доповнити двома новими пунктами 5⁵, 5⁶ такого змісту:

“5⁵. Банкам України:

1) до 20 вересня 2021 року розробити/доопрацювати внутрішньобанківські положення щодо визначення розміру кредитного ризику за спеціалізованими кредитами;

2) станом на 01 листопада, 01 грудня 2021 року здійснювати розрахунок розміру кредитного ризику за спеціалізованими кредитами в тестовому режимі та до 30 листопада, 30 грудня 2021 року відповідно поінформувати Національний банк України за встановленою ним формою про результати розрахунку;

3) починаючи з 31 грудня 2021 року здійснювати розрахунок розміру кредитного ризику за спеціалізованими кредитами, наданими після 01 жовтня 2021 року, згідно з вимогами Положення про визначення розміру кредитного ризику щодо визначення розміру кредитного ризику за спеціалізованими кредитами.

5⁶. Банки України мають право до 31 грудня 2022 року (включно) під час розрахунку розміру кредитного ризику:

1) за кредитами під інвестиційний проєкт, наданими до дня набрання чинності цією постановою, застосовувати під час визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – юридичної особи порядок, передбачений у розділі IV¹ Положення про визначення розміру кредитного ризику в редакції, що діяла до дня набрання чинності цією постановою, або порядок, передбачений у розділі IV Положення про визначення розміру кредитного ризику;

2) не застосовувати норму підпункту 15² пункту 5 розділу I Положення про визначення розміру кредитного ризику в частині неперевищення суми коштів, унесених ініціатором проєкту, за угодами, умовами яких передбачено повернення цих внесків після повного погашення боржником – юридичною особою зобов'язань за спеціалізованим кредитом, над сумою внесків, унесених на безповоротній основі.”.

2. Затвердити Зміни до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2016 року № 351 (зі змінами), що додаються.

3. Департаменту методології регулювання діяльності банків (Наталія Іваненко) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 22

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
22 червня 2021 року № 58

Зміни до Положення про визначення банками України розміру
кредитного ризику за активними банківськими операціями

1. У розділі I:

1) у пункті 5:

пункт після підпункту 10 доповнити новим підпунктом 10¹ такого змісту:

“10¹) експлуатаційний етап проєкту – етап реалізації проєкту за спеціалізованим кредитом, який починає діяти після завершення передексплуатаційного етапу проєкту, але не пізніше ніж:

за проєктним фінансуванням – у термін, що настав раніше з двох: 365 календарний день із дати запланованого завершення будівництва відповідно до початкового плану-графіка реалізації проєкту, на підставі якого банком прийнято рішення щодо надання спеціалізованого кредиту, або 365 календарний день із дати початку генерації грошових потоків від операційної діяльності боржника – юридичної особи внаслідок реалізації проєкту;

за об’єктним фінансуванням – у термін, що настав раніше з двох: 180 календарний день із запланованої дати початку генерації грошових потоків від операційної діяльності боржника – юридичної особи внаслідок реалізації проєкту відповідно до початкового плану-графіка реалізації проєкту, на підставі якого банком прийнято рішення щодо надання спеціалізованого кредиту, або 90 календарний день із дати визнання в бухгалтерському обліку боржника – юридичної особи активу об’єктом основного засобу;

за фінансуванням нерухомого майна, що генерує дохід (крім багатоквартирного житлового будинку), – у термін, що настав раніше з двох: 365 календарний день із дати запланованого завершення будівництва відповідно до початкового плану-графіка реалізації проєкту, на підставі якого банком прийнято рішення щодо надання спеціалізованого кредиту, або 180 календарний день із дати визнання в бухгалтерському обліку боржника – юридичної особи активу об’єктом основного засобу/інвестиційною нерухомістю;

за фінансуванням нерухомого майна, що генерує дохід (багатоквартирний житловий будинок), – день уведення об’єкта в експлуатацію;”;

підпункт 13¹ замінити трьома новими підпунктами 13¹–13³ такого змісту:

“13¹) інтервальний коефіцієнт обслуговування (покриття) боргу (Debt-Service Coverage Ratio interval/DSCR_i) – показник, який розраховується не рідше ніж один раз на три місяці на підставі даних квартальної фінансової звітності боржника як співвідношення показника “чистий рух коштів від операційної діяльності” і обсягу платежів за зобов’язаннями боржника – юридичної особи за залученими коштами для реалізації проєкту (кредити, позики, боргові цінні папери), що підлягали сплаті у звітному кварталі, включаючи несплачені платежі, що підлягали сплаті в попередніх періодах;

13²) коефіцієнт достатності коштів від операційної діяльності боржника – юридичної особи для обслуговування боргу протягом терміну дії кредитного договору (Loan Life Coverage Ratio/LLCR) – показник, який розраховується як співвідношення теперішньої вартості майбутніх грошових потоків від операційної діяльності боржника – юридичної особи, які будуть згенеровані виключно внаслідок реалізації проєкту за період часу від звітної дати до дати закінчення дії кредитного договору і сукупного обсягу боргу боржника – юридичної особи на звітну дату за залученими коштами для реалізації проєкту (кредити, позики, боргові цінні папери);

13³) коефіцієнт достатності коштів від операційної діяльності боржника – юридичної особи протягом строку корисного використання (експлуатації) активу/об’єкта для обслуговування боргу за залученими для реалізації проєкту коштами (Project Life Coverage Ratio /PLCR) – показник, який розраховується як співвідношення теперішньої вартості майбутніх грошових потоків від операційної діяльності боржника – юридичної особи, які будуть згенеровані виключно внаслідок реалізації проєкту за період часу від звітної дати до дати закінчення строку корисного використання (експлуатації) активу/об’єкта і сукупного обсягу боргу боржника – юридичної особи на звітну дату за залученими коштами для реалізації проєкту (кредити, позики, боргові цінні папери);”;

підпункт 15¹ замінити трьома новими підпунктами 15¹–15³ такого змісту:

“15¹) коефіцієнт покриття орендної площі (Vacancy rate/VR) – показник, який відображає частку площі, не зайнятої під оренду, у загальній площі нерухомості під оренду та розраховується як співвідношення кількості квадратних метрів не зайнятої під оренду площі та загальної площі об’єкта оренди;

15²) коефіцієнт участі ініціатора проєкту у фінансуванні проєкту (фінансовий леверидж) (Debt to Equity Ratio/DER) – показник, який розраховується як співвідношення на звітну дату обсягу зобов’язань боржника – юридичної особи за залученими коштами для реалізації проєкту (кредити, позики, боргові цінні папери, крім коштів, унесених ініціатором проєкту за угодами, умовами яких передбачено повернення цих коштів після

повного погашення боржником – юридичною особою зобов’язань за спеціалізованим кредитом) і розміру внесків ініціатора проєкту на безповоротній основі/за угодами, умовами яких передбачено повернення цих внесків після повного погашення боржником – юридичною особою зобов’язань за спеціалізованим кредитом, у розмірі, що не перевищує суму внесків, унесених ініціатором проєкту на безповоротній основі;

15³) компанія спеціального призначення (SPE) – юридична особа, що не є пов’язаною з банком особою відповідно до вимог статті 52 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, власником якої є ініціатор/ініціатори (далі – ініціатор) проєкту, яка відповідає одночасно таким умовам:

здійснює діяльність з метою реалізації проєкту за спеціалізованим кредитом на території України. Значення питомої ваги доходу від діяльності за проєктом за спеціалізованим кредитом у загальному обсязі чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) [ф. 2 (ф. 2-м, 2-мс) р. 2000 гр. 3] за даними квартальної фінансової звітності за останні 12 місяців поспіль становить 90 і більше відсотків;

має контроль над активом/об’єктом, який споруджується/придбається/управляється внаслідок реалізації проєкту;”;

пункт після підпункту 16 доповнити новим підпунктом 16¹ такого змісту:

«16¹) контроль над активом/об’єктом – спроможність керувати використанням активу/об’єкта та отримувати всі вигоди від нього, включаючи спроможність забороняти іншим суб’єктам господарювання керувати використанням активу/об’єкта та отримувати вигоди від нього, згідно з Міжнародним стандартом фінансової звітності (МСФЗ) 15 “Дохід від договорів з клієнтами”»;

підпункти 20, 20¹–20³ викласти в такій редакції:

“20) кумулятивний коефіцієнт обслуговування (покриття) боргу (Debt-Service Coverage Ratio cumulative/DSCR_c) – показник, який розраховується як співвідношення майбутніх грошових потоків від операційної діяльності боржника – юридичної особи, які будуть згенеровані виключно внаслідок реалізації проєкту за період часу від звітної дати до дати закінчення дії кредитного договору, і сукупного обсягу платежів за зобов’язаннями боржника – юридичної особи за залученими коштами для реалізації проєкту (кредити, позики, боргові цінні папери), що підлягатимуть сплаті за цей період часу;

20¹) майбутній грошовий потік від операційної діяльності боржника – юридичної особи (Future Cash Flow from Operating activities/FCFO) – показник чистого руху коштів від операційної діяльності боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом згідно з бізнес-планом проєкту, який визначається відповідно до вимог, установлених Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1, до визначення показника чистого руху коштів від операційної

діяльності форми № 3 або № 3-к “Звіту про рух грошових коштів” та теперішня вартість якого визначається із застосуванням первісної ефективної ставки відсотка за спеціалізованим кредитом (для фінансового зобов’язання з плаваючою процентною ставкою – ефективної ставки відсотка, що була розрахована під час останньої зміни номінальної процентної ставки);

20²) об’єктне фінансування – фінансування (кредитування) придбання активу/об’єкта, включаючи морські, повітряні судна, супутники, рухомий склад залізничного транспорту/вагони, парк транспортних засобів, джерелом погашення заборгованості за яким є грошові потоки від операційної діяльності, що генеруються внаслідок управління (використання/передавання в оренду/лізинг третій стороні) таким активом/об’єктом;

20³) передексплуатаційний етап проекту – етап реалізації проекту за спеціалізованим кредитом, протягом якого визначення фінансових показників багатofакторної моделі оцінки фінансового стану боржника – юридичної особи ґрунтується на прогнозованому грошовому потоці;”;

пункт після підпункту 22 доповнити двома новими підпунктами 22¹ та 22² такого змісту:

“22¹) проект – проект, фінансування якого здійснюється за одним із видів спеціалізованого кредитування (кредиту);

22²) проектне фінансування – фінансування (кредитування)/рефінансування спорудження активів/об’єктів, включаючи атомні станції, електростанції, активи/об’єкти промисловості та інфраструктури, що має форму капітального будівництва, джерелом погашення заборгованості за яким є грошові потоки від операційної діяльності, що генеруються внаслідок використання/експлуатації такого активу/об’єкта;”;

пункт після підпункту 24 доповнити двома новими підпунктами 24¹ та 24² такого змісту:

“24¹) спеціалізований кредит – вид довгострокового фінансування (кредитування) боржника – юридичної особи за одним із таких напрямів: проектне фінансування, об’єктне фінансування, фінансування нерухомого майна, що генерує дохід, який відповідає одночасно таким умовам:

наданий боржнику – юридичній особі, який є компанією спеціального призначення (SPE);

фінансування проекту здійснюється спільно ініціатором і банком/банками – учасниками консорціуму;

банк отримав у заставу корпоративні права боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом (крім об’єктного фінансування) та має першочергове право на набуття їх у власність у разі невиконання боржником зобов’язань за спеціалізованим кредитом (для консорціумного кредитування –

пропорційно до частки участі банків – учасників консорціуму в проєкті згідно з умовами договору про консорціумне кредитування);

банк має першочергове право на:

отримання грошових потоків/очікуваних грошових потоків боржника – юридичної особи, що генеруються/генеруватимуться внаслідок реалізації проєкту за спеціалізованим кредитом;

набуття у власність активу/об'єкта, що споруджується/придбавається/управляється внаслідок реалізації проєкту за спеціалізованим кредитом у разі невиконання/неналежного виконання боржником зобов'язань за кредитним договором;

банк отримав у заставу майнові права на актив/об'єкт, що споруджується, або актив/об'єкт, що придбавається/управляється внаслідок реалізації проєкту за спеціалізованим кредитом (для консорціумного кредитування – пропорційно до частки участі банків – учасників консорціуму в проєкті згідно з умовами договору про консорціумне кредитування);

24²) стрес-тестування боржника – юридичної особи (далі – стрес-тестування боржника) – аналіз спроможності боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом своєчасно та в повному обсязі виконувати свої зобов'язання перед банком в умовах стресу;”;

пункт після підпункту 27 доповнити новим підпунктом 27¹ такого змісту:

“27¹) фінансування нерухомого майна, що генерує дохід, – фінансування (кредитування) спорудження/придбання активів/об'єктів нерухомого майна, включаючи торговельні центри, багатоквартирні житлові будинки, виробничі та складські приміщення, офісні будівлі, готелі, джерелом погашення заборгованості за яким є грошові потоки від операційної діяльності, що генеруються внаслідок продажу, управління (використання/передавання в оренду/лізинг третій стороні) активу/об'єкта;”;

пункт після підпункту 28 доповнити новим підпунктом 28¹ такого змісту:

«28¹) чистий рух коштів від операційної діяльності – показник, який визначається за формою № 3 або № 3-к “Звіт про рух грошових коштів” (рядок 3195 графи 3) або розраховується непрямим методом як чистий рух коштів від операційної діяльності з використанням даних квартальної фінансової звітності боржника [форми № 1 “Баланс (Звіт про фінансовий стан)” (1-м, 1-мс) та форми № 2 (2-м, 2-мс) “Звіт про фінансові результати”] відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 року за № 336/22868 (зі змінами), та нормативно-правовими актами Міністерства фінансів України з питань складання фінансової звітності щодо боржників – юридичних осіб, які відповідно до вимог законодавства України не складають квартальну фінансову звітність за формою № 3 або № 3-к “Звіт про рух грошових коштів”, щодо боржників – юридичних осіб, які

відповідно до вимог законодавства України не складають квартальну фінансову звітність за формою № 3 або № 3-к “Звіт про рух грошових коштів”»;

2) підпункт 5 пункту 13 після абзацу третього доповнити новим абзацом четвертим такого змісту:

“визначення значень субфакторів, компонентів субфакторів багатофакторної моделі за спеціалізованим кредитом у межах діапазонів, передбачених цим Положенням;”.

У зв’язку з цим абзаци четвертий – сьомий уважати відповідно абзацами п’ятим – восьмим;

3) пункт 22 після абзацу дев’ятого доповнити новим абзацом десятим такого змісту:

“8) характеристик, визначених у пункті 67⁴ розділу IV¹ цього Положення (ураховується для боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом).”.

У зв’язку з цим абзаци десятий, одинадцятий уважати відповідно абзацами одинадцятим, дванадцятим.

2. Заголовок розділу IV викласти в такій редакції:

“IV. Порядок визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – юридичної особи (крім боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом)”.

3. У розділі IV¹:

1) заголовок розділу викласти в такій редакції:

“IV¹. Порядок визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом”;

2) пункти 67¹–67⁵ викласти в такій редакції:

“67¹. Банк з метою визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом визначає клас такого боржника:

1) на передексплуатаційному етапі проекту та до 365 (включно) календарного дня після початку дії експлуатаційного етапу проекту – із застосуванням багатофакторної моделі оцінки фінансового стану боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом;

2) починаючи з 366 календарного дня після визначення банком експлуатаційного етапу проекту – згідно з вимогами розділу IV цього Положення.

67². Банк здійснює оцінку фінансового стану та визначає клас боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом із застосуванням багатофакторної моделі оцінки фінансового стану боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом (далі – багатофакторна модель), яка включає фактори, субфактори, компоненти субфакторів для відповідних видів фінансування та етапів проєкту.

Банк визначає показник багатофакторної моделі відповідно до формули 6 цього Положення:

$$Z_{sl} = \sum_{i=1}^4 a_i \cdot F_i \quad (\text{формула 6}),$$

де Z_{sl} – показник багатофакторної моделі;
 a_i – вага фактору. Сума ваг факторів дорівнює 1,0;
 F_i – значення фактору.

Банк у багатофакторній моделі враховує такі фактори:

F_1 – характеристики фінансової стабільності боржника;

F_2 – правове середовище та характеристики проєкту;

F_3 – характеристики фінансової стійкості ініціатора та/або забудовника;

F_4 – забезпечення банком належного захисту своїх інтересів.

Банк визначає значення ваг факторів багатофакторної моделі для відповідних етапів проєкту згідно з таблицею 1 додатка 10 до цього Положення.

Банк визначає значення фактору багатофакторної моделі за формулою 7 цього Положення:

$$F_i = \sum_{i=1}^n v_i \cdot f_i \quad (\text{формула 7}),$$

де n – кількість субфакторів;
 v_i – вага субфактору. Сума ваг субфакторів дорівнює 1,0;
 f_i – значення субфактору.

Банк визначає значення фактору характеристики фінансової стабільності боржника (F_1) не вище значення субфактору фінансові показники (f_1).

Банк визначає значення фактору забезпечення банком належного захисту своїх інтересів (F_4) не вище значення субфактору контроль банку за грошовими потоками боржника (f_{13}).

Банк визначає у внутрішньобанківському положенні, ґрунтуючись на власному досвіді, значення ваг субфакторів багатофакторної моделі для відповідних видів фінансування та етапів проєкту в межах діапазонів, визначених у таблиці 2 додатка 10 до цього Положення.

Банк визначає значення субфактору f_i багатофакторної моделі за формулою 8 цього Положення:

$$f_i = \sum_{i=1}^m w_i \cdot c_i \quad (\text{формула 8}),$$

де f_i – значення субфактору;
 m – кількість компонентів субфактору;
 w_i – вага компонента субфактору. Сума ваг компонентів субфактору дорівнює 1,0;
 c_i – значення компонента субфактору.

Банк, ґрунтуючись на власному досвіді, визначає у внутрішньобанківському положенні значення ваг компонентів субфакторів багатофакторної моделі для відповідних видів фінансування та етапів проєкту в межах діапазонів, визначених у таблиці 2 додатка 10 до цього Положення.

Банк здійснює округлення отриманого значення субфактору за математичними правилами округлення з точністю до сотих.

Банк визначає значення компонентів субфакторів багатофакторної моделі для відповідних видів фінансування та етапів проєкту згідно з таблицею 3 додатка 10 до цього Положення.

Банк визначає клас боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом за результатом узагальненої оцінки факторів багатофакторної моделі згідно з таблицею 4 додатка 10 до цього Положення.

67³. Банк здійснює контроль за відповідністю реалізації проєкту за спеціалізованим кредитом техніко-економічним, технологічним, дозвільним умовам/вимогам з періодичністю залежно від етапу реалізації проєкту та класу боржника – юридичної особи:

1) протягом передексплуатаційного етапу проєкту: для боржника – юридичної особи, клас якого визначено банком не нижче (гірше) 2, – не рідше ніж один раз на шість місяців, інших боржників – не рідше ніж один раз на три місяці;

2) протягом експлуатаційного етапу проєкту: для боржника – юридичної особи, клас якого визначено банком не нижче (гірше) 2, – не рідше ніж один раз на 12 місяців, інших боржників – не рідше ніж один раз на шість місяців.

67⁴. Банк протягом строку дії передексплуатаційного етапу проєкту та до 365 календарного дня після визначення банком експлуатаційного етапу проєкту на регулярній основі, але не рідше одного разу на 12 місяців здійснює оцінку бізнес-плану проєкту та формує судження щодо реалістичності його виконання у визначені бізнес-планом строки з урахуванням відповідності функціонування боржника/активу/об'єкта правовому/економічному/технологічному/екологічному/соціальному середовищу, у якому функціонує боржник/функціонуватиме актив/об'єкт.

67⁵. Банк коригує визначений на підставі оцінки фінансового стану клас боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом, застосовуючи коригуючі фактори, визначені в пункті 22 розділу II цього Положення, а саме щодо:

- 1) своєчасної сплати боргу боржником з дотриманням таких вимог:
 - у разі наявності факту прострочення боргу від 31 до 60 днів – банк визначає клас не вище 3;
 - у разі наявності факту прострочення боргу від 61 до 90 днів – банк визначає клас не вище 4;
 - у разі наявності факту прострочення боргу 91 та більше днів – банк визначає клас не вище 5;
- 2) належності боржника до групи юридичних осіб під спільним контролем/групи пов'язаних контрагентів – згідно з вимогами пунктів 61–64 розділу IV цього Положення;
- 3) ознак, що свідчать про високий кредитний ризик боржника/контрагента, – згідно з розділом XVII цього Положення;
- 4) вимог щодо визнання/припинення визнання банком дефолту боржника/контрагента – згідно з розділом XVIII цього Положення;
- 5) інформації з Кредитного реєстру про нижчий (гірший) від визначеного банком клас боржника, якщо клас боржника 5 – банк понижує визначений ним клас цього боржника на два класи.”;

3) розділ доповнити чотирма новими пунктами такого змісту:
“67⁶. Банк визначає значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом:

- 1) на передексплуатаційному етапі проекту/до 365 календарного дня після визначення банком експлуатаційного етапу проекту – виходячи зі скоригованого класу боржника згідно з таблицею 10 додатка 9 до цього Положення;
- 2) починаючи з 366 календарного дня після визначення банком експлуатаційного етапу проекту – виходячи зі скоригованого класу боржника, визначеного згідно з розділом IV цього Положення.

67⁷. Банк може ухвалити рішення про продовження дії строків, визначених у підпунктах 1 та 2 пункту 67⁶ розділу IV¹ цього Положення, на строк до 365 календарних днів, якщо банк на підставі судження довів, що

боржник – юридична особа спроможний протягом цього строку забезпечити вихід на повну проектну потужність відповідно до початкового бізнес-плану/плану-графіка реалізації проекту.

67⁸. Банк під час визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом у межах встановленого діапазону відповідно до вимог пунктів 29–31 розділу II цього Положення та згідно з методикою банку щодо визначення значення PD також ураховує: результати моніторингу стану виконання реалізації проекту; спроможність боржника ефективно продовжити/завершити реалізацію проекту та досягти запланованих результатів; динаміку фактичних значень фінансових показників; якість менеджменту боржника – юридичної особи; відповідність функціонування боржника/активу/об’єкта правовому/економічному/технологічному/екологічному/соціальному середовищу, в якому функціонує боржник/функціонуватиме актив/об’єкт; визначені банком ризики, що можуть виникнути впродовж строку користування кредитом, та інші події та обставини, що можуть негативно вплинути на виконання боржником своїх зобов’язань.

Банк визначає у внутрішньобанківському положенні порядок урахування впливу такої інформації в межах передбаченого цим Положенням діапазону.

67⁹. Банк під час здійснення стрес-тестування боржника – юридичної особи забезпечує належну оцінку потенційних ризиків залежно від виду та етапу реалізації проекту із застосуванням стрес-тестування за несприятливим сценарієм з урахуванням можливого впливу на діяльність боржника – юридичної особи несприятливих змін у мікро- та макроекономічному середовищі.

Банк забезпечує узгодженість підходів до сценарію стрес-тестування боржника – юридичної особи зі сценарієм, що застосовується банком для управління ризиками.

Банк формує за результатом проведення стрес-тестування боржника – юридичної особи судження щодо спроможності боржника своєчасно та в повному обсязі виконувати свої зобов’язання перед банком в умовах стресу.”.

4. В абзаці другому пункту 100 розділу VIII слово та цифру “формула б” замінити словом та цифрою “формула 9”.

5. У розділі IX:

1) у пункті 105 слова “юридична особа – боржник за кредитом під інвестиційний проект” замінити словами “боржник – юридична особа за спеціалізованим кредитом”;

2) у підпункті 4 пункту 106 слова “для боржників – юридичних осіб, крім банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект” замінити словами “для боржників – юридичних осіб, крім боржників – юридичних осіб за спеціалізованим кредитом”.

6. У підпункті 6 пункту 156 розділу XVI:

в абзаці другому слова “крім банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект” замінити словами “крім боржників – юридичних осіб за спеціалізованим кредитом”;

в абзаці третьому слова “для інших боржників – юридичних осіб, крім банків” замінити словами “для інших боржників – юридичних осіб, бюджетних установ”.

7. У розділі XVII:

1) у пункті 161:

в абзаці першому слова “банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект” замінити словами “боржників – юридичних осіб за спеціалізованим кредитом”;

у підпункті 2 слова “боржника за кредитом під інвестиційний проект” замінити словами “боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом”;

2) у пункті 162:

в абзаці першому слова “банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект” замінити словами “боржників – юридичних осіб за спеціалізованим кредитом”;

абзац перший підпункту 4 викласти в такій редакції:

“4) боржник – юридична особа, крім боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом, клас якого визначається згідно з підпунктом 1 пункту 67⁶ розділу IV¹ цього Положення, має одночасно співвідношення (у разі належності боржника до групи – застосовується до групи).”;

пункт доповнити трьома новими підпунктами такого змісту:

“7) значення хоча б одного з наведених нижче фінансових показників оцінки фінансового стану боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом на передексплуатаційному/експлуатаційному етапі є:

меншим 1,05 – для DSCR_c;

меншим 1,4 – для PLCR;

більшим 4 – для DER;

8) значення коефіцієнта DSCR_i за спеціалізованим кредитом є меншим 1 два квартали поспіль;

9) банк не здійснив контроль за відповідністю реалізації проекту за спеціалізованим кредитом згідно з пунктом 67³ розділу IV¹ цього Положення.”.

8. У розділі XVIII:

1) в абзаці першому пункту 164 слова “банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект” замінити словами “боржників – юридичних осіб за спеціалізованим кредитом”;

2) підпункти 19–21 пункту 165 викласти в такій редакції:

“19) значення хоча б одного з наведених нижче фінансових показників оцінки фінансового стану боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом на передексплуатаційному/експлуатаційному етапі є:

меншим 1 – для DSCRс;

більшим 10 – для DER;

меншим 1 – для PLCR;

20) за результатами оцінки бізнес-плану проекту банк на підставі судження визначив нереалістичність виконання бізнес-плану у визначені бізнес-планом строки;

21) банк не здійснив контроль за відповідністю реалізації проекту за спеціалізованим кредитом згідно з пунктом 67³ розділу IV¹ цього Положення на дві контрольні дати поспіль;”;

3) у пункті 166:

у підпункті 1 слова “за кредитом під інвестиційний проект,” виключити;

в абзаці другому підпункту 2 слова “банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект” замінити словами “боржників – юридичних осіб за спеціалізованим кредитом”.

9. У додатках до Положення:

1) пункт 1 додатка 1 доповнити двома новими підпунктами такого змісту:

“12) програма проведення стрес-тестування боржника за напрямками спеціалізованого кредиту (уключаючи опис методології/моделей та припущень, що використані);

13) критерії оцінки якості менеджменту боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом, фінансового стану ініціатора та/або генерального підрядника проекту.”;

2) абзаци перший, третій пункту 3 додатка 2 викласти в такій редакції:

“3. Документація щодо наданого кредиту:”;

“2) бізнес-план, техніко-економічне обґрунтування потреби в кредиті на відповідні цілі, наявність впливу фактору сезонності або циклічності (для юридичних осіб) та проектно-кошторисна документація (застосовується під час фінансування спорудження об’єктів для проектного фінансування/фінансування нерухомого майна, що генерує дохід), план-графік реалізації проекту (для боржників – юридичних осіб за спеціалізованим кредитом);”;

3) таблицю 10 додатка 9 викласти в такій редакції:

“Таблиця 10

Діапазони значень коефіцієнта PD боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом [проектне фінансування (далі – ПФ), об’єктне фінансування (далі – ОФ), фінансування нерухомого майна, що генерує дохід (далі – ФНМ)] на передексплуатаційному/експлуатаційному етапі

№ з/п	Клас боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом (ПФ, ОФ, ФНМ)	Діапазони значень коефіцієнта PD
1	2	3
1	1	0,005–0,04
2	2	0,05–0,13
3	3	0,14–0,39
4	4	0,40–0,99
5	5	1,0

4) додаток 10 викласти в такій редакції:

“Додаток 10
до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями
(у редакції постанови Правління Національного банку України 22 червня 2021 року № 58)
(пункт 67² розділу IV¹)

Визначення класу боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом
із застосуванням багатofакторної моделі

Таблиця 1

Вага факторів багатofакторної моделі

№ з/п	Фактор, F_i	Вага фактору, a_i	
		передексплуатаційний етап проєкту	експлуатаційний етап проєкту
1	2	3	4
1	Характеристики фінансової стабільності боржника (F_1)	0,4	0,6
2	Правове середовище та характеристики проєкту (F_2)	0,2	0,1
3	Характеристики фінансової стійкості ініціатора та/або забудовника (F_3)	0,2	0,1
4	Забезпечення банком належного захисту своїх інтересів (F_4)	0,2	0,2

Таблиця 2

Вага субфакторів та компонентів субфакторів багатфакторної моделі оцінки фінансового стану боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом

№ з/п	Фактор, F_i	Субфактор, f_i		Вага субфактору, v_i		Компонент субфактору, c_i		Вага компонента субфактору, w_i	
				передексплуатаційний етап проекту	експлуатаційний етап проекту			передексплуатаційний етап проекту (далі – I)	експлуатаційний етап проекту (далі – II)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	F_1	f_1	фінансові показники	0,05–0,6	0,05–0,6	c_1	DSCR _c	0,30	0,25
2						c_2	DSCR _i	0	0,25
3						c_3	LLCR	0,30	0,20
4						c_4	PLCR	0,10	0,05
5						c_5	DER	0,30	0,25
6		f_2	кон'юнктура ринку	0,05–0,6	0,05–0,6	c_6	конкурентне середовище	0,4–0,6	0,4–0,6
7						c_7	рівень попиту	0,4–0,6	0,4–0,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8		f ₃	стійкість боржника за результатами стрес-тестування	0,05–0,6	0,05–0,6	c ₈	результат стрес-тестування боржника	1	1
9		f ₄	фінансова структура проекту	0,05–0,6	0,05–0,6	c ₉	періодичність та обсяг сплати відсотків за кредитом	0,05–0,6	0,05–0,6
10						c ₁₀	графік погашення боргу	0,05–0,6	0,05–0,6
11						c ₁₁	зіставність суми боргу з витратами боржника	0,05–0,6	0,05–0,6
12						c ₁₂	передбачуваність грошових потоків	0	0,05–0,6
13	F ₂	f ₅	юридичний ризик проекту	0,05–0,6	0,05–0,6	c ₁₃	юридична беззаперечність виконання контрактів	0,05–0,6	0,05–0,6
14						c ₁₄	правове середовище	0,05–0,6	0,05–0,6
15						c ₁₅	державна підтримка проекту	0,05–0,6	0,05–0,6
16						c ₁₆	наявність дозвільної документації/ліцензій	0,05–0,6	0,05–0,6
17						c ₁₇	обмеження щодо реалізації проекту/експлуатації активу/об'єкта	0,05–0,6	0,05–0,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18		f ₆	операційний ризик проєкту	0,05–0,6	0,05–0,6	c ₁₈	дотримання бізнес-плану проєкту, плану-графіка реалізації проєкту	0,3–0,6	1
19						c ₁₉	дотримання кошторису витрат	0,05–0,6	0
20		f ₇	ризик будівництва, технічний, технологічний ризику проєкту	0,05–0,6	0,05–0,6	c ₂₀	умови договорів з підрядниками, контрагентами	0,05–0,6	0
21						c ₂₁	оцінка технічного, технологічного ризиків проєкту	0,05–0,6	0
22		f ₈	характеристики активу/об'єкта за проєктом	0,05–0,6	0,05–0,6	c ₂₂	технічні/технологічні переваги активу/об'єкта	0,05–0,6	0,05–0,6
23						c ₂₃	місцерозташування та інфраструктура активу/об'єкта	0,05–0,6	0,05–0,6
24						c ₂₄	строк корисного використання (експлуатації) активу/об'єкта	0,05–0,6	0,05–0,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
25	F ₃	f ₉	надійність та стабільність платоспроможності ініціатора/забудовника проекту	0,4–0,6	0,4–0,6	c ₂₅	фінансовий стан ініціатора, генерального підрядника проекту	0,05–0,6	0,05–0,6
26						c ₂₆	ділова репутація ініціатора та генерального підрядника проекту		
27		f ₁₀	готовність ініціатора/забудовника проекту брати на себе відповідальність за виконання боржником своїх зобов'язань	0,4–0,6	0,4–0,6	c ₂₇	наявність гарантії/фінансової поруки	0,4–0,6	0,4–0,6
28						c ₂₈	юридична беззаперечність виконання гарантії/фінансової поруки		
29	F ₄	f ₁₁	достатність документації для адекватної оцінки стану реалізації проекту	0,05–0,6	0,05–0,6	c ₂₉	наявність проектно-кошторисної документації	1,0	1,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
30		f ₁₂	забезпечення за спеціалізованим кредитом	0,05–0,6	0,05–0,6	c ₃₀	корпоративні права ініціатора проєкту	0,4–0,6	0,4–0,6
31						c ₃₁	актив/об'єкт, що фінансується, передано в заставу банку	0,4–0,6	0,4–0,6
32		f ₁₃	контроль банком грошових потоків боржника	0,05–0,6	0,05–0,6	c ₃₂	контроль банком-кредитором грошових потоків боржника	1,0	1,0
33		f ₁₄	страхування активу/об'єкта	0,05–0,6	0,05–0,6	c ₃₃	умови договору страхування активу/об'єкта	1,0	1,0

Таблиця 3

Значення компонентів субфакторів багатфакторної моделі

№ з/п	Компонент субфактору, c_i		Етап проекту	Значення компонента субфактору, c_i											
				1			2			3			4		
				ПФ	ОФ	ФНМ	ПФ	ОФ	ФНМ	ПФ	ОФ	ФНМ	ПФ	ОФ	ФНМ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	c_1	DSCR _c	I, II	DSCR _c ≥ 1,7	DSCR _c ≥ 1,4	DSCR _c ≥ 1,5	1,4 ≤ DSCR _c < 1,7	1,2 ≤ DSCR _c < 1,4	1,3 ≤ DSCR _c < 1,5	1,2 ≤ DSCR _c < 1,4	1,1 ≤ DSCR _c < 1,2	1,15 ≤ DSCR _c < 1,3	1 ≤ DSCR _c < 1,2	1 ≤ DSCR _c < 1,1	1 ≤ DSCR _c < 1,15
2	c_2	DSCR _i	II	DSCR _i ≥ 1,45	DSCR _i ≥ 1,25	DSCR _i ≥ 1,3	1,3 ≤ DSCR _i < 1,45	1,15 ≤ DSCR _i < 1,25	1,2 ≤ DSCR _i < 1,3	1,15 ≤ DSCR _i < 1,3	1,05 ≤ DSCR _i < 1,15	1,1 ≤ DSCR _i < 1,2	DSCR _i < 1,15	DSCR _i < 1,05	DSCR _i < 1,1
3	c_3	LLCR	I, II	LLCR ≥ 1,7	LLCR ≥ 1,4	LLCR ≥ 1,5	1,4 ≤ LLCR < 1,7	1,2 ≤ LLCR < 1,4	1,3 ≤ LLCR < 1,5	1,2 ≤ LLCR < 1,4	1,1 ≤ LLCR < 1,2	1,15 ≤ LLCR < 1,3	LLCR < 1,2	LLCR < 1,1	LLCR < 1,15
4	c_4	PLCR	I, II	PLCR ≥ 2,4	PLCR ≥ 2	PLCR ≥ 2,1	2 ≤ PLCR < 2,4	1,7 ≤ PLCR < 2	1,8 ≤ PLCR < 2,1	1,6 ≤ PLCR < 2	1,5 ≤ PLCR < 1,7	1,55 ≤ PLCR < 1,8	1,0 ≤ PLCR < 1,6	1,0 ≤ PLCR < 1,5	1,0 ≤ PLCR < 1,55
5	c_5	DER	I, II	DER ≤ 0,67	DER ≤ 0,67	DER ≤ 0,67	0,67 < DER ≤ 1,5	0,67 < DER ≤ 1,5	0,67 < DER ≤ 1,5	1,5 < DER ≤ 2,33	1,5 < DER ≤ 2,33	1,5 < DER ≤ 2,33	2,33 < DER < 10,0	2,33 < DER < 10,0	2,33 < DER < 10,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
6	с ₆	Кон- куре- нтне сере- дови- ще	I, II	Обме- жена кіль- кість кон- куре- нтів або стійка пере- вага щодо регіо- наль- ного розта- шу- вання, техно- логій	Обме- жена кіль- кість кон- куре- нтів, низь- ка чут- ли- вість до змін у тех- ноло- гіях та еко- но- міч- них про- гно-	Обме- жена кіль- кість конку- рентів або стійка пере- вага щодо розта- шуван- ня, витрат	Обме- жена кіль- кість кон- ку- рентів або стійка пере- вага щодо регіо- наль- ного розта- шу- вання, ви- трат, техно- логій тощо. Проте	Кіль- кість кон- ку- рую- чих об'єк- тів ек- сів, що з'яв- ля- ють- ся на рин- ку, відпо- відає по- питу	Кіль- кість конку- рую- чих об'єк- тів неру- хомос- ті, що з'явля- ються на ринку, відпо- відає попиту	Ринко- ві умови урівно- важені. Немає переваг щодо регіо- наль- ного розта- шуван- ня активу/ об'єк- та, витрат, техно- логій тощо	Рин- кові умови урів- нова- жені. Низь- ка чут- ли- вість до змін у тех- ноло- гіях та еко- номі- чних про- гнозах	Рин- кові умови урів- нова- жені. На ринку пред- став- лені кон- куру- ючі об'єк- ти неру- хомо- сті. Нові об'єк- ти неру- хомо-	Має суттєві недоліки щодо регіонального розташування/витрат/ технологій тощо		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
					зах		така пере- вага не є довго- стро- ковою					сті, у тому числі на стадії плану- вання, мають кон- курен- тні пере- ваги			
7	c ₇	Рівень попи- ту	I	Знач- ний попит із тен- ден- цією до зрос- тання на про-	Знач- ний попит із тен- ден- цією до зрос- тання	Попит має ста- біль- ний прог- ноз до зрос- тання	Знач- ний та ста- біль- ний попит на про- дук- цію, що	Зна- чний та ста- біль- ний по- пит на об'є- кт	Попит та пропо- зиція щодо анало- гічних об'єк- тів неру- хомос-	Попит на проду- кцію, що виро- бляти- меться під час реалі- зації	Попит неста- біль- ний із тен- ден- цією до зни- ження	Попит неста- біль- ний із тен- ден- цією до зни- ження	Попит на про- дукцію, що виро- бляти- меться під час реалі- зації про-	Попит слаб- кий із тен- ден- цією до зни- ження. Чут-	Попит слаб- кий, про- гноз неста- біль- ний, тен- денція до зни-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
				дукцію, що виробляється під час реалізації проекту			виробляється під час реалізації проекту		ті та місцевості розташування урівноважені та стабільні	проекту, нестабільний із тенденцією до зниження			екту, слабкий із тенденцією до зниження	ливість до змін у технологіях та економічних прогнозах	ження річної дохідності за проектом до 20% від прогнозної
			II	проекту		Коефіцієнт покриття орендної площі VR має значення більше 90%			Коефіцієнт покриття орендної площі VR має значення: 75% ≤ VR < 90%			Коефіцієнт покриття орендної площі VR має значення: 60% ≤			Попит слабкий, прогноз нестабільний. Орендар не має намірів продо-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
												VR < 75%			вживати оренду понад 50% площі після закінчення строку оренди. Коефіцієнт покриття орендної площі VR має значення менше 60%

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
				зобов'язання перед банком, якщо фінансові показники DSCR _c , DSCR _i , PLCR, DER не набувають значення, визначеного як ознака високого кредитного ризику згідно з розділом XVII Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями (далі – Положення)	повному обсязі виконати свої зобов'язання перед банком, якщо фінансові показники DSCR _c , DER не набувають значення, визначеного як ознака дефолту згідно з розділом XVIII Положення					показників DSCR _c , DSCR _i , PLCR, DER набуває значення, визначеного як ознака високого кредитного ризику згідно з розділом XVII Положення			ознака дефолту згідно з розділом XVIII Положення		
9	c ₉	Періодичність та обсяг спла-	I, II	Сплата відсотків за кредитом здійснюється щомісяця в обсязі, не меншому, ніж обсяг доходів, визнаних банком згідно з нормативно-правовими	Сплата відсотків за кредитом здійснюється щокварталу в обсязі, не меншому, ніж обсяг доходів, визнаних банком згідно з					Сплата відсотків за кредитом здійснюється щомісяця/щокварталу в обсязі, меншому, ніж обсяг доходів, визнаних банком згідно з нормативно-правовими			Сплата відсотків за кредитом здійснюється щомісяця/щокварталу в обсязі, меншому, ніж обсяг доходів, визнаних банком згідно з нормативно-правовими		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ти відсотків за кредитом		актами Національного банку з питань бухгалтерського обліку			нормативно-правовими актами Національного банку з питань бухгалтерського обліку			актами Національного банку з питань бухгалтерського обліку, не більше ніж на 10%			актами Національного банку з питань бухгалтерського обліку, більше ніж на 10%		
10	c ₁₀	Графік погашення боргу	I, II	На останню третину терміну дії кредитного договору припадає не більше 40% сплати основної суми боргу порівняно із сумою боргу за кредитом на дату, з якої проєкт починає генерацію грошових потоків від операційної діяльності			На останню третину терміну дії кредитного договору припадає не більше 50% сплати основної суми боргу порівняно із сумою боргу за кредитом на дату, з якої проєкт починає генерацію грошових потоків від операційної діяльності			На останню третину терміну дії кредитного договору припадає не більше 70% сплати основної суми боргу порівняно із сумою боргу за кредитом на дату, з якої проєкт починає генерацію грошових потоків від операційної діяльності			На останню третину терміну дії кредитного договору припадає більше 70% сплати основної суми боргу порівняно із сумою боргу за кредитом на дату, з якої проєкт починає генерацію грошових потоків від операційної діяльності		
11	c ₁₁	Зіставність суми боргу з витрата-	I, II	Сума боргу боржника за кредитом є меншою або зіставною порівняно з обсягом фактичних витрат боржника, понесених під час реалізації			Сума боргу боржника за кредитом є більшою порівняно з обсягом фактичних витрат боржника, понесених під час			Сума боргу боржника за кредитом перевищує фактичні витрати боржника, пов'язані з реалізацією проєкту, більше ніж на 30%			Сума боргу боржника за кредитом перевищує фактичні витрати боржника, пов'язані з реалізацією проєкту, більше ніж на 50%		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ми боржника		проекту (без урахування витрат, пов'язаних зі сплатою боргу за кредитом)			реалізації проекту (без урахування витрат, пов'язаних зі сплатою боргу за кредитом), або наявне відхилення не більше ніж на 30%								
12	c ₁₂	Передбачуваність грошових потоків	II	На звітну дату невідповідності між строками/обсягом очікуваних надходжень грошових потоків згідно з бізнес-планом та строками/обсягом зобов'язань за кредитним договором, що підлягають виконанню, немає або вона є мінімальною			На звітну дату невідповідність між строками/обсягом очікуваних надходжень грошових потоків згідно з бізнес-планом та строками/обсягом зобов'язань за кредитним договором, що підлягають виконанню, є незначною			На звітну дату невідповідність між строками/обсягом очікуваних надходжень грошових потоків згідно з бізнес-планом та строками/обсягом зобов'язань за кредитним договором, що підлягають виконанню, є значною			На звітну дату невідповідність між строками/обсягом очікуваних надходжень грошових потоків згідно з бізнес-планом та строками/обсягом зобов'язань за кредитним договором, що підлягають виконанню, є значною та має негативну динаміку		
13	c ₁₃	Юридична беззапе-	I, II	Немає негативного досвіду щодо виконання боржником/контрагентом			Спроможність контрагентів боржника забезпечувати			Спроможність контрагентів боржника забезпечувати своєчасне та в повному обсязі			Немає підстав очікувати, що контрагенти боржника забезпечать належне виконання контрактів із		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		реч-ність виконання контрактів		тами боржника умов укладених контрактів/угод. Спроможність контрагентів боржника забезпечувати своєчасне та в повному обсязі виконання зобов'язань перед ним є високою			своєчасне та в повному обсязі виконання зобов'язань перед ним є високою			виконання зобов'язань впевненість (є поодинокі випадки відхилення від строків/обсягів виконання контрактів)			боржником (є непоодинокі випадки відхилення від строків/обсягів виконання контрактів)		
14	c ₁₄	Правове середовище	I, II	Законодавче та нормативне середовище, в якому функціонує боржник/функціонує тиме актив/об'єкт, має високий рівень визначеності. Законодавчо створені правові основи для забезпечення діяльності і розвитку конкурентоспроможного ринку у сфері			Законодавче та нормативне середовище, в якому функціонує боржник/функціонує тиме актив/об'єкт, є законодавчо та нормативно врегульованим, не очікується внесення суттєвих змін до законодавства України щодо регулювання сфери діяльності			Законодавче та нормативне середовище, в якому функціонує боржник/функціонує тиме актив/об'єкт, є недостатньо законодавчо та нормативно врегульованим, очікується внесення суттєвих змін до законодавства України, що регулює сферу діяльності боржника/функціонує			Зміни в законодавчому та нормативному середовищі можуть спричинити суттєвий негативний вплив на реалізацію проєкту/функціонування активу/об'єкта		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
				діяльності боржника/функціонування активу/об'єкта			боржника/функціонування активу/об'єкта			ння активу/об'єкта					
15	c ₁₅	Державна підтримка проекту	I, II	Проект є стратегічно важливим для держави та його реалізація здійснюється за держав-	–	–	Реалізація проекту здійснюється за державної підтримки	–	–	Реалізація проекту здійснюється в межах реалізації державних програм	–	–	Реалізація проекту здійснюється поза межами державних програм	–	–

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
				ної підтримки											
16	c ₁₆	Наявність дозвільної документації/ліцензій	I, II	Уся необхідна дозвільна документація (ліцензії, сертифікати тощо) отримана в повному обсязі	Деякі дозвільні документи (ліцензії, сертифікати тощо) – на завершальному етапі оформлення/отримання та з високим ступенем вірогідності будуть наявні найближчим часом. На стан реалізації проекту не впливає те, що цих документів немає	Деякі дозвільні документи (ліцензії, сертифікати тощо) – у процесі оформлення, однак боржник найближчим часом їх не отримає. На стан реалізації проекту не впливає те, що цих документів немає	Немає дозвільних документів (ліцензій, сертифікатів тощо), що впливають на стан реалізації проекту. Їх отримання може вимагати виконання суттєвих умов								
17	c ₁₇	Обмеження щодо реалізації проекту/	I, II	Немає будь-яких обмежень (уключаючи юридичні, екологічні, соціальні) щодо реалізації проекту/експлуатації активу/об'єкта,	Є незначні обмеження (уключаючи юридичні, екологічні, соціальні) щодо реалізації проекту/експлуатації активу/об'єкта,	Є обмеження (уключаючи юридичні, екологічні, соціальні) щодо реалізації проекту/експлуатації активу/об'єкта, земельної ділянки, на	Є обмеження (уключаючи юридичні, екологічні, соціальні) щодо реалізації проекту/експлуатації активу/об'єкта, земельної ділянки, на якій								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		екс- плуа- тації акти- ву/ об'єк- та		земельної ділянки, на якій реалізується проект			земельної ділянки, на якій реалізується проект. Такі обмеження не впливають на стан реалізації проекту			якій реалізується проект. Такі обмеження не можуть спричинити суттєвого впливу на стан реалізації проекту			реалізується проект. Такі обмеження можуть спричинити суттєвий вплив на стан реалізації проекту		
18	с ₁₈	Дот- рима- ння біз- нес- плану проє- кту, пла- ну- графі- ка реалі- зації проє- кту	I, II	Бізнес-план, план- графік проекту виконуються в установлених обсягах та термінах/виконуються з їх випередженням. Динаміка виконання показників бізнес- плану, плану-графіка є стабільною. Судження банку містить обґрунтовану впевненість щодо реалістичності виконання бізнес-плану та його відповідності			Бізнес-план, план- графік проекту виконуються в установлених обсягах та термінах. Динаміка виконання показників бізнес- плану, плану-графіка є стабільною. Є поодинокі незначні випадки відхилення таких показників від планових (не більше ніж на 10%). Судження банку містить обґрунтовану впевненість щодо			Динаміка виконання показників бізнес- плану, плану-графіка є нестабільною. Є випадки відхилення таких показників від планових (не більше ніж на 20%). Судження банку містить обґрунтовану впевненість щодо реалістичності виконання бізнес-плану та його відповідності правовому середовищу, в якому функціонує боржник/функціонува-			Динаміка виконання показників бізнес-плану, плану-графіка є нестабільною. Відхилення показників від планових є значним (більше ніж на 20%). Судження банку не містить обґрунтованої впевненості щодо реалістичності виконання бізнес-плану та його відповідності правовому середовищу, в якому функціонує боржник/функціонува- тиме актив/об'єкт		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
				правовому середовищу, в якому функціонує боржник/функціонуватиме актив/об'єкт			реалістичності виконання бізнес-плану та його відповідності правовому середовищу, в якому функціонує боржник/функціонуватиме актив/об'єкт			тиме актив/об'єкт					
19	c ₁₉	Дотримання кошторису витрат	I	Кошторис витрат на придбання/спорудження активу/об'єкта дотримано			Кошторис витрат на придбання/спорудження активу/об'єкта дотримується, але є незначні перевищення (не більше ніж на 10%)			Кошторис витрат на придбання/спорудження активу/об'єкта перевищено не більше ніж на 20%			Кошторис витрат на придбання/спорудження активу/об'єкта перевищено на 20% та більше		
20	c ₂₀	Умови договорів із підрядника-	I	Договори з підрядниками/контрагентами боржника щодо придбання/спорудження активів/об'єктів містять фіксовані ціни			Договори з підрядниками/контрагентами боржника щодо придбання/спорудження активів/об'єктів містять фіксовані ціни			Договори з підрядниками/контрагентами боржника щодо придбання/спорудження активів/об'єктів містять змінні ціни та строки або			Ціни та строки поставки активів/об'єктів та/або виконання робіт щодо спорудження активів/об'єктів, визначені в договорах із підрядниками/контрагентами		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ми, контрагентами		та строки виконання			та строки виконання, які підлягають періодичному перегляду			вони частково фіксовані			тами боржника, не фіксовані. Мали місце випадки внесення суттєвих змін до договорів щодо цін та строків		
21	c ₂₁	Оцінка технічного, технологічного ризиків проекту	I	Використовуються сучасні/інноваційні випробувані технології та конструкції, успішно апробовані провідними компаніями у відповідній галузі економіки. Технічних/технологічних ризиків проекту немає або вони контролюються боржником та банком			Використовуються випробувані технології та конструкції, які пройшли апробації, але не мають широкого застосування у відповідній галузі економіки, мають технічні/технологічні проблеми впровадження, які вирішуються протягом трьох місяців та не впливають на строк завершення проекту. Технічних/технологіч-			Використовуються конструкції та інноваційні технології, щодо яких немає документального підтвердження успішної апробації, які мають технічні/технологічні проблеми впровадження, вирішення яких із високим ступенем вірогідності забезпечуватиметься протягом шести місяців. Технічні/технологічні ризики проекту контролюються боржником та банком			Використовуються невипробувані конструкції та технології. Є технічні/технологічні проблеми впровадження, вирішення яких впливає на збільшення строку завершення/реалізації проекту. Технічні/технологічні ризики проекту значні або невідконтрольні чи немає контролю боржника та банку		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
							них ризиків проекту немає або вони контролюються боржником та банком									
22	c ₂₂	Технічні/технологічні переваги активу/об'єкта	I, II	Актив/об'єкт порівняно з наявними аналогами має переваги в технічних/технологічних рішеннях, умовах забезпечення функціонування. Використовуються сучасні/інноваційні випробувані технології та конструкції, успішно апробовані провідними компаніями у відповідній галузі економіки			Актив/об'єкт відповідає наявним аналогам у технічних/технологічних рішеннях, умовах забезпечення функціонування			Актив/об'єкт порівняно з наявними аналогами в окремих аспектах є менш конкурентним, ніж технічні/технологічні рішення, умови забезпечення функціонування			Актив/об'єкт порівняно з наявними аналогами значною мірою не є конкурентним за технічними/технологічними рішеннями, умовами забезпечення функціонування			
23	c ₂₃	Місце розташування	I, II	–	–	Об'єкт нерухомості має значні	–	–	Об'єкт нерухомості має значні	–	–	Об'єкт нерухомості не	–	–	Об'єкт нерухомості не має переваг	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
		та інфраструктура активу/об'єкта				переваги в усіх аспектах: в архітектурі/дизайні/технічному оснащенні/розвитку інфраструктури/бізнес-активності/рекреацій-			переваги в більшості з аспектів: в архітектурі/дизайні/технічному оснащенні/розвитку інфраструктури/бізнес-активності/рекреацій-			має значних переваг у більшості з аспектів: в архітектурі/дизайні/технічному оснащенні/розвитку інфраструктури/бізнес-активності/рекреацій-				у таких аспектах: в архітектурі/дизайні/технічному оснащенні/розвитку інфраструктури/бізнес-активності/рекреаційності місця розта-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		та													
25	c ₂₅	Фінансовий стан ініціатора, генерального підрядника проекту	I, II	Фінансовий стан ініціатора генерального підрядника проекту відповідно до внутрішньобанківської методики визначено за даними останньої річної фінансової звітності як високий			Фінансовий стан ініціатора генерального підрядника проекту відповідно до внутрішньобанківської методики визначено за даними останньої річної фінансової звітності як добрий			Фінансовий стан ініціатора генерального підрядника проекту відповідно до внутрішньобанківської методики визначено за даними останньої річної фінансової звітності як задовільний			Фінансовий стан ініціатора генерального підрядника проекту відповідно до внутрішньобанківської методики визначено за даними останньої річної фінансової звітності як незадовільний		
26	c ₂₆	Ділова репутація ініціатора та генерального	I, II	Ініціатор та генеральний підрядник проекту мають бездоганну ділову репутацію, досвід роботи у відповідній галузі не менше 10 років, досвід реалізації проектів, аналогічних			Ініціатор та генеральний підрядник проекту мають бездоганну ділову репутацію, досвід роботи у відповідній галузі не менше п'яти років, документально			Ініціатор та генеральний підрядник проекту мають позитивну ділову репутацію, досвід роботи у відповідній галузі менше п'яти років, немає документально підтвердженої			Ініціатор та/або генеральний підрядник проекту мають незадовільну ділову репутацію або інформації щодо ділової репутації немає та/або ініціатор та/або генеральний підрядник мають досвід		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		ного під-ряд-ника проєкту		за масштабом та складністю			підтверджений досвід реалізації проєктів, аналогічних за масштабом та складністю			інформації щодо досвіду реалізації проєктів			роботи у відповідній галузі менше одного року, не мають досвіду реалізації аналогічних проєктів або мають поточні проєкти, що не виконуються в строк, та/або мають обмеження щодо діяльності, що можуть вплинути на стан реалізації проєкту		
27	с ₂₇	Наявність гарантії/фінансової поруки	I, II	Ініціатором проєкту/контролером ініціатора проєкту на користь банку надано гарантію/фінансову поруку, якою передбачено зобов'язання компенсувати додаткові/непередбачувані витрати за проєктом. Банком за результатом			Ініціатором проєкту/контролером ініціатора проєкту на користь банку надано гарантію/фінансову поруку, якою передбачено зобов'язання компенсувати додаткові/непередбачувані витрати за проєктом. Банком за результатом			Ініціатором проєкту/контролером ініціатора проєкту на користь банку надано гарантію/фінансову поруку, якою передбачено зобов'язання компенсувати додаткові/непередбачувані витрати за проєктом. Банком за результатом			Немає гарантії/фінансової поруки ініціатора проєкту/контролера ініціатора проєкту на користь банку, якою передбачено зобов'язання компенсувати додаткові/непередбачувані витрати за проєктом. Або за наявності такої гарантії/фінансової поруки банком за результатом аналізу		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
				аналізу фінансового стану гаранта/поручителя, здійсненого відповідно до внутрішньобанківської методики, сформовано судження про обґрунтовану впевненість у спроможності гаранта/поручителя виконати надане зобов'язання. Виконання гарантом/поручителем зобов'язання за наданою гарантією/фінансовою порукою не матиме впливу на його фінансову стійкість	аналізу фінансового стану гаранта/поручителя, здійсненого відповідно до внутрішньобанківської методики, сформовано судження про обґрунтовану впевненість у спроможності гаранта/поручителя виконати надане зобов'язання. Виконання гарантом/поручителем зобов'язання за наданою гарантією/фінансовою порукою не матиме суттєвого впливу на його фінансову стійкість	аналізу фінансового стану гаранта/поручителя, здійсненого відповідно до внутрішньобанківської методики, сформовано судження про обґрунтовану впевненість у спроможності гаранта/поручителя виконати надане зобов'язання. Виконання гарантом/поручителем зобов'язання за наданою гарантією/фінансовою порукою не призведе до втрати ним фінансової стійкості	фінансового стану гаранта/поручителя, здійсненого відповідно до внутрішньобанківської методики, сформовано судження про те, що немає спроможності гаранта/поручителя виконати надане зобов'язання								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
28	c ₂₈	Юри- дична без- запе- реч- ність вико- нання гаран- тії/фі- нан- сової пору- ки	I, II	Надана ініціатором проекту/контролером ініціатора проекту гарантія/фінансова порука є безумовною та безвідкличною, немає юридичних обмежень щодо її виконання	Надана ініціатором проекту/контролером ініціатора проекту гарантія/фінансова порука є безумовною та безвідкличною. Є потенційний ризик виникнення юридичних обмежень щодо її виконання	Надана ініціатором проекту/контролером ініціатора проекту гарантія/фінансова порука є безумовною та безвідкличною. Є обґрунтовані підстави стосовно реалізації ризику виникнення юридичних обмежень щодо її виконання	Зобов'язання ініціатора проекту/контролера ініціатора проекту за гарантією/фінансовою порукою не є безумовним та безвідкличним. Є юридичні обмеження щодо її виконання								
29	c ₂₉	Ная- вність проє- ктно- кош- тори- сної доку- мен- тації	I, II	Проектно-кошторисна документація, надана ініціатором проекту, містить достатній обсяг інформації для адекватної оцінки банком стану реалізації проекту	Проектно-кошторисна документація, надана ініціатором проекту, містить інформацію, яка в суттєвих аспектах забезпечує адекватну оцінку банком стану реалізації проекту	Проектно-кошторисна документація, надана ініціатором проекту, потребує додаткової інформації для адекватної оцінки банком стану реалізації проекту, яку банк очікує отримати від ініціатора найближчим часом	Проектно-кошторисна документація, надана ініціатором проекту, не містить достатнього обсягу інформації для оцінки банком стану реалізації проекту								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
30	c ₃₀	Корпоративні права ініціатора проекту	I, II	У забезпечення за кредитом надані корпоративні права (акції акціонерного товариства, внески в статутний фонд підприємства) ініціатора проекту в обсязі 100%	У забезпечення за кредитом надані корпоративні права (акції акціонерного товариства, внески в статутний фонд підприємства) ініціатора проекту в обсязі 51% + 1% або більше	У забезпечення за кредитом надані корпоративні права (акції акціонерного товариства, внески у статутний фонд підприємства) ініціатора проекту в обсязі 20% або більше	Немає забезпечення за кредитом у вигляді корпоративних прав (акцій акціонерного товариства, внесків у статутний фонд підприємства) ініціатора проекту або їх обсяг становить не менше 10%								
31	c ₃₁	Актив/об'єкт, що фінансується, передано в заставу банку	I, II	Банк має вищий пріоритет обтяження на актив/об'єкт, що фінансується за проектом, у відповідному реєстрі згідно з вимогами законодавства України на строк не менше ніж строк дії кредитного договору та не має обмежень щодо звернення стягнення на заставне майно та	Банк має вищий пріоритет обтяження на актив/об'єкт, що фінансується за проектом, у відповідному реєстрі згідно з вимогами законодавства України на строк менше ніж строк дії кредитного договору та не має обмежень щодо звернення стягнення на заставне майно та	Банк має вищий пріоритет обтяження на актив/об'єкт, що фінансується за проектом, у відповідному реєстрі згідно з вимогами законодавства України на строк не менше ніж строк дії кредитного договору та має обмеження щодо звернення стягнення на заставне майно та	Банк не має вищого пріоритету обтяження на актив/об'єкт, що фінансується за проектом, у відповідному реєстрі згідно з вимогами законодавства України або має обмеження щодо звернення стягнення на заставне майно та подальшої його реалізації в разі невиконання боржником зобов'язань за договором								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
				подальшої його реалізації в разі невиконання боржником зобов'язань за договором			подальшої його реалізації в разі невиконання боржником зобов'язань за договором			подальшої його реалізації в разі невиконання боржником зобов'язань за договором					
32	c ₃₂	Контроль банку-кредитора за грошовими потоками боржника	I, II	Усі грошові потоки боржника проходять через банк. Банк має в достатньому обсязі інформацію для здійснення адекватного контролю за грошовими потоками боржника. Банк здійснює на постійній основі контроль за грошовими потоками боржника			Не менше ніж 80% грошових потоків боржника проходить через банк. Банк має в достатньому обсязі інформацію для здійснення адекватного контролю за грошовими потоками боржника. Банк здійснює на постійній основі контроль за грошовими потоками боржника			Не менше ніж 50% грошових потоків боржника проходить через банк. Банк має в достатньому обсязі інформацію для здійснення адекватного контролю за грошовими потоками боржника. Банк здійснює на постійній основі контроль за грошовими потоками боржника			Менше ніж 50% грошових потоків боржника проходить через банк або банк не має в достатньому обсязі інформації для здійснення адекватного контролю за грошовими потоками боржника або не здійснює на постійній основі контроль за грошовими потоками боржника		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
33	c ₃₃	Умо- ви дого- вору стра- хува- ння акти- ву/ об'єк- та	I, II	Банк є вигодонабувачем за договором страхування активу/об'єкта, що фінансується за проєктом, який забезпечує значний рівень покриття ризиків від втрати/пошкодження активу/об'єкта (франшиза 0%)	є	Банк є вигодонабувачем за договором страхування активу/об'єкта, що фінансується за проєктом, який забезпечує високий рівень покриття ризиків від втрати/пошкодження активу/об'єкта (франшиза до 20%)	є	Банк є вигодонабувачем за договором страхування активу/об'єкта, що фінансується за проєктом, який забезпечує достатній рівень покриття ризиків від втрати/пошкодження активу/об'єкта (франшиза до 50%)	є	Банк є вигодонабувачем за договором страхування активу/об'єкта, що фінансується за проєктом, який забезпечує достатній рівень покриття ризиків від втрати/пошкодження активу/об'єкта (франшиза до 50%)	є	Банк є вигодонабувачем за договором страхування активу/об'єкта, що фінансується за проєктом, який має низький рівень покриття ризиків від втрати/пошкодження активу/об'єкта (франшиза 50% та більше)	є		

Таблиця 4

Визначення класу боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом

№ з/п	Клас боржника – юридичної особи за спеціалізованим кредитом	Діапазони значень показника багатofакторної моделі за спеціалізованим кредитом (Z_{sl})
1	2	3
1	1	1,00–1,49
2	2	1,50–2,49
3	3	2,50–3,49
4	4	3,50–4,00